

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

3AM603 Municipální marketing

Mgr. Mario Kubaš, Ph.D.

Katedra arts managementu, FPH VŠE v Praze

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MŠMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- rozvojové regiony / lokality
 - nedostatečná přítomnost přírodních zdrojů
 - stagnující / upadající odvětví
 - nedostatečné využití vlastní zdrojů
 - kulturních
 - přírodních
 - neochota přizpůsobit se změně paradigmat
 - problém migrace lidského kapitálu
- rychle se rozvíjející / rozvíjející / nízká dynamika růstu / zaostávající / v poklesu

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- rozvojové zdroje
 - kultura
 - mnohdy nekvalitní / nepřítomná
 - soustředěná do center
 - příroda
 - poničená industriální činností
 - inovace
 - nepřítomnost inovačních center
 - rigidní orientace aktuálně činných odvětví
 - lidé
 - migrace do metropolí
 - senioři
 - infrastruktura
 - potřeba páteřních komunikací _ virtuální mají potenciál přetvořit paradigmatu osídlení

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- teorie regionálního růstu

- neoklasická ekonomie

- automatické obnovování regionální rovnováhy
 - zaostalejší ekonomiky rostou rychleji

- keynesiánská ekonomie

- vyrovnávání rozdílů na základě poptávky
 - prostředek jsou alokované veřejné zdroje
 - centrálně plánované ekonomiky

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- neomarxistická ekonomie

 - třídní demografie

 - pracovní prostředky

- teorie všeobecné rovnováhy

 - mezitržní vztahy v ekonomice

 - odlišnost výrobních faktorů / služeb / podniků

 - problematika klíčových odvětví

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k
rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- teorie pólů růstu a rozvoje

- růst se děje na vybraných pólech, nikoli plošně
- podniky / odvětví jako hnací jednotka
 - hnací x hnaná odvětví

- pól růstu
- pól rozvoje
- pól integrace

- centrální města

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- teorie růstových center a os

- koncept nosné soustavy měst
- koncentrace do metropolí
- osy _ propojovaná odvětví odvislá od hnacího

- teorie kumulovaných příčin

- odmítá tezi o stabilizaci
- změny naopak vyvolávají další disparitu v rychlosti růstu
- globalizace

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- vnitřní úspory
 - rozsah produkce / nižší marginální náklady
- vnější úspory
 - společná infrastruktura / počet pracovních sil / informace / blízkost ostatních odvětví
- pracovní síla ve vyspělých regionech je levnější
- dochází k „backwash effects“
- pozitivum _ difúze pokroku / růst po produkci méně vyspělých zemí

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- teorie závislosti

- ohniska růstu dominují rozvoji

- rozvojové země jsou závislé na ohniscích

- zneužití moci / významu

- institucionální ekonomie

- popírá jednotné řešení

- ekonomika jako systém jednotlivců

- kvantitativně-kvalitativní pojetí

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- teorie inovace jako základ regionálního rozvoje
 - rozdíly regionů jsou důsledkem rozdílného kapitálu obyvatel
 - vzdělání / znalosti / inovace
 - inovační systém
 - progresivní regiony _ekonomika / technologie / kultura
- postmoderní ekonomie
 - zrovnoprávnění myšlenek
 - relativizace poznání / vědění
 - komodifikace

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- poststrukturalismus
 - teorie dominance _ mocensky orientovaná
 - vlastní optika historie a vývoje
 - relativizace rozvoje
- postdevelopmentalismus
 - vymezení se vůči modernímu pojetí rozvoje
 - rozvoj nepřináší lepší život

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- současné přístupy k rozvoji měst

- společnost disponuje největším bohatstvím v historii
 - absence přímého nebezpečí _ blahobyt mění paradigmatata
 - > vznik postmodernistických hodnot
 - nemateriální hodnoty / kvalita života

- globalizace

- důsledek technologických inovací
- přerozdělení lokalizace produkce
- zrychlení difúze inovací
- ztráta identity
- devastace maloobchodu

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- reakce

- postupný odklon od ryze ekonomického rozvoje
- návrat lokálních specifik
 - rekonstrukce původních hodnot _ úprava době
- udržitelný rozvoj
- kultura
 - náročnější / inovativnější
- důraz na životní úroveň / prostředí
- návrat maloobchodu
 - spojen s inovací / originalitou
 - odklon od masové spotřeby
- posílení komunit

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- metropole

- jsou nuceny reagovat na dynamickou konkurenci
 - trendy přitahují inovativní / kreativní třídu > akcelerují rozvoj
- Praha řeší
 - ekologii _ cirkulární ekonomika / obnovitelné zdroje
 - veřejný prostor _ otevření / využití
 - kreativní sektor _ podpora / import
 - architekturu _ potřeba budovat trvanlivě
 - kulturu _ podpora / import / vzdělání
 - lokální iniciativy

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- zapojování občanů do rozhodování
 - participativní rozpočet
- dominantní osoby
- udržitelnost
- technologická infrastruktura
- regulace cestovního ruchu
- regenerace neefektivně využitých lokalit
 - brownfields
 - přisuzování nového významu

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- kreativní města

- koncept spjatý s městským životem / kulturou / kreativitou
- > důsledek populačního růstu a urbanizace

- kreativní třída

- společenská vrstva generující statky z nehmotných vstupů _
myšlenek / invence / talentu / etc.
- vztah ke kreativním průmyslům
 - hudba / film / divadlo / design / architektura / věda / pedagogika / výzkum /
technologie / etc. etc.
- vysoká míra vzdělání
- postmoderní hodnoty

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k
rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- kreativní prostředí

- přítomnost originality / inovace / vzdělanosti
- propojenost s lidskými zdroji
- přítomnost finanční základny
 - osvobození od regulací
- převažuje příležitost nad klasickým rozhodováním
- ochota riskovat / pracovat s nejistotou
- podmínky pro komunikaci
 - reflexe
- přítomnost většího množství oborů
 - spolupráce
- schopné reflektovat hodnoty

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- kreativní klastry

- shluky příbuzných oborů
- úspory z rozsahu
 - tzn. shlukování jedinců s obdobnými náklady
 - podpora
- izolace vnitřního know how
- rychlejší šíření výstupu

- aktuálně probíhá diskuse o přežitosti tohoto přístupu
 - shlukování všech odvětví do velkých center

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- kreativní třída v ČR

- přítomná víceméně ve větších městech
 - resp. v jejich vybraných lokalitách
 - vázaná na rozvoj dané lokality
 - investice společností
 - rozvoj infrastruktury
 - vznik kreativních center
 - přítomnost služeb / technologie / prostředí
 - multioborově
 - ojediněle
- snaha měst o „přilákání“ kreativní třídy

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů.
Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k
rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- bariéry

- nedostatečná legislativa
- téměř absence programů pro zahraniční jedince
- nedostatečné využívání přírody / památek
 - nejen municipalitami, ale i občany
- v rozvojových oblastech nedostatek lokální identity
 - případně transformované
- zahraniční vlastnictví nemovitostí
 - spekulace
 - nemožnost regulérního využití
- nízká mezisektorová propojenost

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- v rozvojových oblastech nedostatek kapitálu
- nedostatečné využití veřejného prostoru
 - regulace
 - nedostatek performerů
 - nedostatek podpory
 - zahraniční návštěvníci _ majoritní publikum?
- problém individualizace
 - důsledek tržního kapitalismu _ vzestup
- rozvinutý sektor služeb z doby 90. let
 - obtížné přesvědčování k transformaci
 - zátěž veřejného prostoru
 - ryze kapitalistický přístup

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- řešení?

- import zahraničního lidského kapitálu
 - vytvoření podmínek
- znovuvyužití movitého i nemovitého dědictví
- obnovení a rozšíření lokální identity
- kvalitně cílená podpora
 - revitalizací
 - rozvoje kreativních center
 - kultury
- ekologie
- udržitelnost
- kvalitní architektura / urbanismus
 - přehodnocení dědictví socialismu

Typologie rozvojových zdrojů lokalit a regionů. Teorie regionálního růstu. Současné přístupy k rozvoji měst, kreativní města a kreativní třída.

- literatura / zdroje:

WOKOUN, R., MALINOVSKÝ, J., DAMBORSKÝ, M., & BLAŽEK, J. (2008). Regionální rozvoj: východiska regionálního rozvoje, regionální politika, teorie, strategie a programování. Praha: Linde.

PEET, R.; HARTWICK, E. Theories of Development. Second edition. New York : The Guilford Press, 2009.

BLAŽEK, Jiří; UHLÍŘ, David. Teorie regionálního rozvoje: nástin - kritika - klasifikace. Praha: Karolinum, 2002. 211 s. ISBN 8024603845.

ADAMČÍK, Stanislav. Zdroje teorie regionální politiky a regionálního rozvoje. Ostrava: Vysoká škola báňská, 2002.

INGLEHART, R. (2000). Globalization and postmodern values. Washington Quarterly, 23(1), 215-228.

FLORIDA, R. (2005). Cities and the creative class. Routledge.

LANDRY, C. (2012). The creative city: A toolkit for urban innovators. Routledge.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

